

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU (W JĘZYKU POLSKIM)

Dynamika gospodarcza kraju ma wymiar przestrzenny. Wymiar ten wynika z występowania idiosynkratycznych szoków regionalnych, regionalnej asymetrii odpowiedzi na szoki wspólne, a także transmisji szoków na regiony sąsiadujące. Wszystkie powyższe zjawiska mają swoje źródło w pewnych regionalnych uwarunkowaniach, mających często charakter strukturalny.

Celem niniejszego projektu jest zbadanie regionalnego zróżnicowania dynamiki gospodarczej w Polsce, zidentyfikowanie źródeł tego zróżnicowania, prześledzenie powiązań międzyregionalnych w tym zakresie, a także wskazanie jego wpływu na asymetrię efektów polityki pieniężnej.

Z wielu prowadzonych wcześniej badań wyłania się obraz Polski jako kraju o silnie zróżnicowanych strukturach ekonomiczno-społecznych, co teoretycznie uwypukla znaczenie problemów odmiennej dynamiki gospodarczej i asymetrycznych efektów polityki pieniężnej. Tymczasem Polska pozostaje obecnie jedynym dużym krajem UE, gdzie problemy te nie doczekały się wciąż gruntownego przebadania i wytłumaczenia.

Istnieje silne uzasadnienie dla umieszczenia regionalnej dynamiki ekonomicznej w kontekście asymetrycznych efektów polityki pieniężnej. Polityka pieniężna oddziałuje na dynamikę procesów gospodarczych poprzez kilka tzw. kanałów, z których najważniejsze to: kanał stopy procentowej (ustalane stopy procentowe przekładają się na oprocentowanie depozytów i kredytów w bankach komercyjnych), kanał kursu walutowego (zmiana stóp procentowych wywołuje przepływy kapitału międzynarodowego, które wpływają na kurs walutowy i, tym samym, na ceny dóbr importowanych i eksportowanych, wyrażonych w walucie krajowej) i kanały kredytowe (decyzje z zakresu polityki pieniężnej wpływają na bilanse banków, co przekłada się na podaż kredytów oferowanych na rynku). Podczas gdy konstrukcja tej polityki jest ukierunkowana na stabilizowanie inflacji (a także, w krótkim okresie produktu) na poziomie krajowym, jej efekty nie muszą być jednorodne w przekroju regionów. Kanały transmisji polityki pieniężnej mogą funkcjonować bardziej lub mniej skutecznie w zależności od pewnych uwarunkowań strukturalnych regionu, np. struktury produkcji, sytuacji demograficznej, wzorców konsumpcji, kształtu i dynamiki sektora przedsiębiorstw, itp. Oznacza to, że impulsy i propagacja jednorodnej polityki pieniężnej mogą mieć konsekwencje o charakterze redystrybucyjnym dla gospodarek regionalnych.

Rozpoznanie mechanizmów determinujących dynamikę ekonomiczną regionów jest istotne z szeregu powodów. Po pierwsze, zdecydowanie poprawia ono zrozumienie procesów dynamicznych zachodzących na poziomie agregatowym. Po drugie, pozwala na ocenę możliwej asymetrii efektów szoków między regionami. Po trzecie, umożliwia skuteczniejszą reakcję polityki gospodarczej w celu zapobieżenia niepożądanym skutkom szoków w poszczególnych regionach. Po czwarte, ułatwia zrozumienie wzajemnych powiązań pomiędzy regionalnymi gospodarkami. Niniejszy projekt stanowi pierwszą próbę kompleksowego badania nad dynamiką procesów gospodarczych na poziomie regionalnym w Polsce. Badania prowadzone w ramach projektu będą miały charakter podstawowy, gdyż ich celem jest poprawa zrozumienia procesów gospodarczych zachodzących w Polsce.